

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1165/2022
03.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат у ..., против туженог Холдинг Корпорација „КРУШИК“ АД Ваљево, коју заступа пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради преображаја радног односа, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4363/21 од 29.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 03. новембра 2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4363/21 од 29.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву 8 П1 259/20 од 15.07.2021. године усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено је решење туженог број ... од 25.09.2020. године и утврђено је да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.10.2020. године, а тужени је обавезан да тужиљу врати на рад на послове Обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 116.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4363/21 од 29.10.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

Од стране другостепеног суда није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде и у ставу трећем изреке, а на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се паушално указује ревизијом туженог. Ревизија не може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, према одредби члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била код туженог у радном односу на одређено време у периоду од 26.08.2016. године до 30.09.2020. године, најпре по уговору о раду од 26.08.2016. године којим је засновала радни однос до 30.09.2016.године за обављање послова ... као МК радник са првим степеном стручне спреме. Од првог закључења уговора о раду, тужиљи је анексима уговора продужавано трајање радног односа на одређено време, за обављање истих послова, а почев од 01.05.2018. године тужиљи је уговор о раду продужаван због потребе реализације пројекта по уговору бр. ..., и другим уговорима који су таксативно наведени. Решењем туженог ... од 25.09.2020. године утврђено је да тужиљи престаје радни однос 30.09.2020. године, до када је последњим анексом било предвиђено трајање радног односа. У анексима уговора о раду у којима се помињу пројекти, није наведено време трајања пројекта, нити да радни однос може трајати најдуже до завршетка пројекта, већ је радни однос само продужаван на периоде од по неколико месеци, најчешће 2 месеца.

Нижестепени судови су становишта да су у конкретном случају испуњени услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Нижестепени судови налазе да није постојао основ заснивања радног односа на одређено време, у складу са одредбом члана 33. став 1. тачка 7. Закона о раду, па је у смислу одредбе члана 37. став 6. Закона о раду наступила фикција да је радни однос заснован на неодређено време. Тужени током поступка није доставио уговоре о реализацији пројеката на које се све време позивао, а као разлог судови нису уважили позивање на пословну тајну. Самим тим, према оцени нижестепених судова, тужени није доказао да је тужиљи радни однос на одређено време почев од маја месеца 2018. године заснован због потребе рада на реализацији пројеката, те код утврђене чињенице да је потреба за радом тужиље била стална, а не привремена, нижестепени судови су становишта да поступање туженог у конкретном случају указује на изигравање одредби Закона о раду и злоупотреби права.

На темељу изнетих разлога, нижестепени судови поништавају као незаконито решење туженог којим је тужиљи утврђен престанак радног односа и утврђују да је тужиља са даном 01.10.2020. године (како је тражила у тужби) засновала радни однос код туженог на неодређено време, те обавезују туженог да тужиљу врати на послове које је обављала до престанка радног односа.

Врховни касациони суд је становишта да су нижестепене одлуке донете правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Уговор о раду може да се закључи на одређено време, у складу са одредбом члана 37. Закона о раду, када за то постоје објективни разлози који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Радни однос заснован на одређено време, у складу са ставом 2. исте одредбе, не може трајати дуже од 24 месеца. Изузеци од временског ограничења трајања радног односа на одређено време прописани су одредбом истог члана у ставу 4. Један од изузетака, прописан у тачки 2, јесте рад на пројекту чије је време унапред одређено, а најдуже до завршетка пројекта. Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је код туженог обављала послове Имајући у виду да је тужилца те послове обављала код туженог све време од ступања на рад 26.08.2016. године до дана престанка радног односа 30.09.2020. године, правилан је закључак нижестепених судова да није реч о повећаном обиму посла који је изискивао ангажман тужилце, већ је потреба за пословима тужилце била стална, те да је на тај начин дошло до злоупотребе институута радног односа на одређено време.

Не могу се као основани прихватити ревизијски наводи туженог којима се указује да је тужилци радни однос на одређено време продужаван ради реализације одговарајућих пројеката, те да не може сносити терет недоказаности ове чињенице јер је током првостепеног поступка предлагао да се изведе доказ читањем уговора са којима су пројекти били у вези. Према стању у спису предмета, тужени је током поступка доставио Изјаву генералног директора од 29.03.2021. године, у којој су побројани уговори закључени са комитентима, са ближим описом врсте и предмета уговора, а који уговори су били основ за продужење радног односа запосленима на одређено време за потребе реализације пројеката по тим уговорима. На рочишту за главну расправу одржаном 02.06.2021. године, тужени је истакао да осим поменуте изјаве генералног директора, сами уговори не могу бити достављени због Правилника о заштити тајности података туженог од 05.04.2019. године. Код таквог стања ствари, нижестепени судови су закључили да тужени није доказао постојање самих пројеката, будући да није доставио уговоре на које се позива, одакле следи да је од стране првостепеног суда, применом правила о терету доказивања, утврђено да тужени није доказао чињеничне тврдње на које се позива, а самим тим ни постојање основа по ком је продужаван уговор о раду тужилци почев од маја месеца 2018. године.

Следом реченог, испуњени су услови за преображај радног односа на основу одредбе члана 37. став 6. Закона о раду, коју одредбу су нижестепени судови правилно применили.

У складу са изнетим разлозима одлучено је као изреци применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**